

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið
Skuggasundi 1

Akureyri 30. júní 2019

Efni: Umsögn Hrafnabjargavirkjunar (HBV) varðandi hugmyndir um stofnun þjóðgarðs á miðhálendinu

Hrafnabjargavirkun hf. var stofnuð árið 2004 með það fyrir augum að kanna orkunýtingakosti m.a. í Skjálfandafljóti. Stofnendur voru Orkuveita Reykjavíkur, Norðurorka hf. Orkuveita Húsavíkur og sveitarfélagið Þingeyjarsveit. Nokkrum árum síðar keyptu aðrir hluthafar hlut Orkuveitu Reykjavíkur. Eigendur í dag eru Norðurorka 48,75%, Orkuveita Húsavíkur 48,75% og Atvinnuefling Þingeyjarsveitar 2,5%. Hrafnabjargavirkjun hf. og Landsvirkjun hafa sameiginlega haft rannsóknarleyfi vegna hugmynda um orkunýtingarkostinn Hrafnabjargavirkjun í Skjálfandafljóti.

Sendar voru inn tillögur til verkefnistjórnar Rammaáætlunar III um þrjár mismunandi leiðir til virkjunar á Hrafnabjargsvæðinu auk virkjunarhugmynda við Fljótshnjúk ofar á vatnsviði Skjálfandafljóts. Að mati stjórnar Hrafnabjargavirkjunar þarf að reisa vatnsaflsvirkjanir á Norðurlandi m.a. vegna raforkuskorts á hluta þess og til að tryggja að vatnsaflsvirkjunum á Íslandi sé dreift m.a. utan áhættusvæða hvað varðar náttúruhamfarir.

Varðandi tillögur um hugmyndir um stofnun miðhálendisþjóðgarðs:

Að stofna til þjóðgarðs á miðhálendi Íslands sem nær yfir stóran hluta landsins er stórmál fyrir íslensku þjóðina til allrar framtíðar. Innan svæðisins eru yfir 60% af öllu rafmagni landsins framleidd, orku sem íslenska þjóðin nýtur hagsældar af.

Í umfjöllun um virkjunarsvæði á miðhálendinu er þess getið að verndarflokkar IUCN geri almennt ekki ráð fyrir nýjum virkjunaráformum en þess getið að sé orkan nýtt innan þjóðgarðsins sé það ekki útilokað. Bendir HBV á að í nágildandi rammaáætlun II eru virkjunarkostir sem mundu teljast innan nýs þjóðgarðs væri hann skilgreindur í anda verkefnahópsins. Einnig bendir HBV á að IUCN flokkunin er eingöngu til leiðbeininga og hjálpar og því eðlilegt að hvert land taki tillit til aðstæðna heima fyrir. Í landi þar sem hrein orka er framleidd, og mögulegt að nýta frekar fyrir framtíðarkynslóðir, þarf eðlilega að taka tillit til þeirrar möguleika þjóðarinnar.

Fyrirhugað miðlunarlon Hrafnabjargavirkjunar mun, samkvæmt áformum verkefnahópsins, að stærstum hluta lenda innan þeirra marka sem hugmyndir nefndar um miðhálendisþjóðgarð gera ráð fyrir.

Með tilliti til þessa mótmæla tveir stærstu hluthafar Hrafnabjargavirkjunar hf., Norðurorka hf. og Orkuveita Húsavíkur, því að stofnaður verði hálendisþjóðgarður sem nái yfir allt þjóðlendumusvæði hálendisins nema að þar verði leyfð raforkuframleiðsla a.m.k. í samræmi við nágildandi rammaáætlun og í samræmi við þarfir þjóðarinnar samkvæmt væntanlegrí orkustefnu.

Að lokum bendir HBV á að unnið er að orkustefnu fyrir Ísland, á meðan svo er, er óeðlilegt að verkefnahópurinn komi fram með hugmyndir sem svo gott sem, útiloka nýtingu hreinna orkukosta til framtíðar fyrir íslenska þjóð.

Virðingarfyllst
F.h. Hrafnabjargavirkjunar hf.

Helgi Jóhannesson stjórnarformaður